

DRŽAVNI ARHIV U SLAVONSKOM BRODU

ARHIVSKI FOND

HR-DASB-251

OBRTNIČKI ZBOR SLAVONSKI BROD

Kl.oz.:G.1.1.2.

[1909.-1952.](1932.-1950.)

SUMARNI INVENTAR

Napisala **Katarina Aladrović-Mehandžija**

Slavonski Brod , 2019.

SADRŽAJ

OPIS FONDA

IDENTIFIKACIJA

Identifikacijska oznaka / Signatura Naslov

Vrijeme nastanka gradiva

Razina opisa

Količina zapisa..... 3

KONTEKST

Naziv stvaratelja..... 4

Povijest stvaratelja..... 4

Povijest arhivskog fonda..... 6

Način preuzimanja ili predaje..... 6

SADRŽAJ I USTROJ

Sadržaj

Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Plan sređivanja..... 7

UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

Uvjeti dostupnosti

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Jezik/pismo u gradivu

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Obavijesna pomagala..... 9

DOPUNSKI IZVORI

Dopunski izvori

Bibliografija..... 10

KONTROLA OPISA

Napomena arhivista

Nadnevak izrade opisa..... 10

INVENTARNI POPIS 11

OPIS FONDA

IDENTIFIKACIJA

Identifikacijska oznaka /signatura

HR-DASB-251

Naslov

OBRTNIČKI ZBOR ZA GRAD I KOTAR BROD NA SAVI

Vrijeme nastanka gradiva

1932.-1950.(1909./1918.-1956.)

Razina opisa

Fond

Količina jedinice opisa

69 knjiga, 68 kutija

(7,86 d/m)

KONTEKST

Naziv stvaratelja

Savez hrvatskih obrtnika Mjesna organizacija Brod na Savi 1908.-1928.

Udruženje zanatlija za srez i grad Brod na Savi 1932.-1941.

Obrtnički zbor za grad i kotar Brod na Savi 1941.-1945.

Obrtnički zbor za grad i kotar Slavonski Brod 1945.-1950.

Povijest stvaratelja

Prethodnica Udruženja zanatlija je bilo Udruženje brodskih obrtnika koje je postojalo od 1908. godine kao mjesna organizacija Saveza hrvatskih obrtnika utemeljenog 1907. godine u Zagrebu. Udruženje zanatlija za srez i grad Brod na Savi osnovano je 1932. godine na temelju Zakona o radnjama od 5.11. 1931. godine. Osnivačka skupština udruženja održana je 26. lipnja 1932. kada su usvojena i Pravila udruženja koja je potvrdila i Komora za trgovinu, obrt i industriju u Osijeku 22. lipnja 1932.

Članovi udruženja bili su svi zanatlije koji sudjelovali na temelju Zakona o radnjama s područja grada i kotara Brod na Savi/ Slavonski Brod kao i počasni članovi. Počasne je članove birala skupština udruženja na prijedlog Uprave između osoba koje su bile zaslužne za napredak i razvitak zanatstva bez obzira na njihovo zanimanje. Prvi predsjednik je bio Petar Hrycak, stolar, a tajnik Antun Geršić, brijački majstor.¹

Zadaci udruženja su, između ostalog da njeguje i razvija duh zajednice i uzajamnog pomaganja među svojim članovima, da održava i unapređuje interese zanatstva, da se brine da učenici i pomoćnici njihovih članova uredno pohađaju školu i da vlasti upozore na bespravan rad kao i na zanemarivanje dužnosti svojih članova prema pomoćnom osoblju, da osniva humane fondove i druge ustanove za potporu svojih članova i njihovih porodica u nevolji, starosti i smrti. Udruženje vodi evidencije, registra i statistike zanatskih radnji i uposlenog pomoćnog osoblja u njima.

Organizacija udruženja sastojala se od: skupštine, uprave, nadzornog odbora, stručnih odbora/ sekcija, povjereništava i Časnog suda. Sekcije su radile samostalno unutar udruženja tako su u

¹ Stari broj 28, spis broj 4419, 12.5.1932.

Brodu postojale: Sekcija krojača i porudžbinara, Stručna sekcija mesara, kobasičara i crevara, Sekcija brijača i frizera, Sekcija obućara i druge.

U razdoblju NDH od 1941. do 1945. Udruženje se nazivalo Obrtnički zbor za grad i kotar Brod na Savi te postalo je župska ispostava pokrajinske ispostave u Osijeku. Cilj je bio stvaranje bliže suradnje njemačkih i hrvatskih obrtnika i njihovo povezivanje u jedinstvenu gospodarsku ustanovu - Obrtna komora u Zagrebu. kroz rad Obrtne komore u Zagrebu trebali su se boriti za svoje staleške probitke te ih usklađivati s općim probicima te zajedno s ostalim staležima raditi na stvaranju novog poretka.²

Nakon Drugog svjetskog rata naziv udruženja je bio Obrtnički zbor za grad i kotar Slavonski Brod i kao takvo djeluje do 1950. kada se donošenjem Općeg zakona o zanatstvu³ ukidaju obrtni zborovi, a osniva se Zanatska komora za grad i kotar Slavonski Brod.⁴

² Inv. br.42 , spis 16/V-43

³ Službeni list FNRJ, br.49/1949.

⁴ Narodne novine NRH br.37/1950.

Povijest arhivskog fonda

Državni je arhiv u Slavonskom Brodu preuzeo je gradivo ovog fonda zajedno sa fondom HR-DASB- 209 Kotarska zanatsko-komunalna komora Slavonski Brod 1962. godine po službenoj dužnosti od Kotarske zanatsko-komunalne komore Slavonski Brod.

Tada je preuzeto gradivo iz razdoblja 1909. – 1962., a čini ga dokumentacija Udruženja zanatlija odnosno Obrtničkog zbora za grad i kotar Slavonski Brod te Zanatske komore Slavonski Brod. Gradivo je preuzeto u djelomično sređenom stanju s popisom, a sadrži knjige i spise. Tijekom obrade fonda uočeno je da je dio dokumenata pripada fondu Trgovačke komore Slavonski Brod.

Način preuzimanja ili predaje

Državni je arhiv u Slavonskom Brodu preuzeo od Kotarske zanatsko –komunalne komore 19.6.1962. godine gradivo čije Podatke o predaji nalazimo u Knjizi primljenog gradiva i u Knjizi općeg inventara arhivske građe. Gradivo fonda je upisano u Knjigu primljenog gradiva pod brojem 14 na str.10-11/I , a u Knjigu općeg inventara pod broj 11 na str.19-21.

SADRŽAJ I USTROJ

Sadržaj

Sadržaj gradiva ovoga fonda odraz je djelovanja stvaratelja. Zbor (Udruženje) je djelovao i odluke donosio na sjednicama Skupštine svih obrtnika i sjednicama Upravnog odbora. O čemu je raspravljano i na koji način su donošene odluke vidljivo je iz sačuvanih zapisnika ovih tijela. Serija Opće poslovno dopisivanje odražava svakodnevno poslovanje Zbora. Pri Zboru su djelovala i stalna povjerenstva za polaganje majstorskih i pomoćničkih ispita, a slika njihova rada su sačuvani zapisnici pomoćničkih ispita kao i registra položenih majstorskih ispita. Zbor evidentira naukovne ugovore šegrta sve do 1946. godine te vodi evidencije o članovima kao i evidencije izdanih poslovnih knjižica. Posebnu podseriju čine sudski sporovi među obrtnicima i prijave nadriobrti. Dio gradiva se odnosi i na financijsko poslovanje obrtnika i na zakonske propise koji su regulirali rad obrtnika.

Fond sadrži i dio gradiva vezan za stručno-produžnu nastavu koja se odvijala pri Udruženju zanatlija od 1933., s prekidima do 1950. godine te poslovno dopisivanje sa nadležnim upravnim i obrtničkim tijelima, obrtnicima, bankama i ostalim.

Gradivo je izvor podataka za istraživanje gospodarske povijesti grada Slavenskog Broda i njegove okolice.

Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Tijekom sređivanja gradiva u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu nije izvršeno izlučivanje. Dio gradiva koje čine građevinske dozvole je izdvojen te pripojen fondu Gradskog poglavarstva.

Plan sređivanja

1. Normativni akti i upravljanje udruženjem

1.1. Pravila udruženja, pravilnik stručnih sekcija, pravila za izgradnju zanatlijskog doma, pravila zadruge pletačkih obrtnika

1.2. Zapisnici skupština, sjednica nadzornog, upravnog odbora, savjetodavnog odbora, skupnih sastanaka itd.

1.3. Izvještaji tajnika, upravnog i nadzornog odbora

2. Rad sekcija zbornice

3. Personalna dokumentacija

3.1. Molbe za posao

3.2. Podaci o članovima

3.3. Povjerenici

3.4. Mjesni birački odbor

3.5. Osmrtnice

3.6. Molba za slobodu od prisilnog rada za obrtnike koji se nalaze u logoru 1946. godine

4. Sporovi i žalbe

4.1. Tužbe nadriobrnika

4.2. Žalbe Reklamacionom odboru za odmjeru tečevine u Požegi putem Porezne uprave Slav. Brod

4.3. Odbor časti-sporovi između obrtnika

5. Evidencije 1909.-1950.

5.1. Evidencije obrtnika prije uspostavljanja Obrtničkog zbora
Upisnik obrtnika A selo 1922.-1932.
Upisnik obrtnika B selo 1922.-1932.

5.2. Evidencije obrtničkih radnji grada, sreza i kotara

5.2.1. Registri

5.2.2. Kazala i indeksi k registrima obrtničkih radnji

5.3. Prijave i odjave obrta

5.4. Kartice zanatlija

5.5. Mjesečni iskazi stanja obrtnika

5.6. Sajamske legitimacije, popisi i evidencije

5.7. Evidencije poslovnih knjižica

5.8. Prijave i registri pomoćnika i obrtnika

5.8.1. Prijave majstorskih ispita

5.8.2. Evidencije šegrta

5.8.3. Evidencije zaposlenih pomoćnika ili kalfi

5.8.4. Ugovori o učenju

5.8.5. Pomoćnički ispiti

6. Obrazovanje obrtnika kroz školu

6.1. Zanatska trgovačka škola

6.2. Stručna produžna škola

6.3. Opće- obrazovni tečaj

7. Korespondencija Obrtne komore Slavonski Brod 1932.-1949.

7.1. Obrtna komora u Osijeku

7.2. Obrtna komora Zagreb

Savez obrtnika Zagreb

Hrvatski radiša

Ostala obrtna udruženja

7.3. Dopisi Obrtne komore Povjereništva

Velike župe Posavlje –razne ispostave

7.4. Gradsko poglavarstvo, Sresko načelstvo, Narodni odbor kotara

7.5. Dopisi Općina iz sreza broskog i gradiškoga

7.6. Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu Zagreb

7.7. Korespondencija predsjednika obrtničkog zbora

7.8. Hrv. standard-Vacuum d.d. Zagreb i Tvornica kisika Sisak

8. Nadzor poduzeća 1947.

9. Zanatska kreditna zadruga i zanatska banka 1931.-1939.

10. Zanatska izložba 1933.,1934.

11. Financije 1932.-1950.

11.1. Knjige upisnine i članarine

Dnevnik uplata

Izvešća blagajni, završni računi,

bilanca, proračun, upisnina članova

11.2. Knjige blagajne

11.3. Platne liste ispitne komisije za pomoćničke

i majstorske ispite

Isplatne liste zaposlenika u Obrtničkom zboru

11.4. Porezi, ratni doprinosi

12. Opće poslovno dopisivanje 1932.- 1941.

Urudžbeni zapisnici

Spisi uz urudžbeni zapisnik (i neurudžbirani spisi)

UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

Uvjeti dostupnosti

Gradivo fonda dostupno je sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima(NN br. 105/1997) i Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva (NN br. 67/1999). Osobni podaci koje sadržava pedagoška dokumentacija dostupni su 70 godina od nastanka odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se ti podaci odnose.

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja utvrđeni su Pravilnikom o korištenju arhivskog gradiva te Pravilnikom o radu čitaonice Državnog arhiva u Slavonskom Brodu.

Jezik/pismo u gradivu

Jezik je hrvatski, a pismo: latinica, uz manje dokumentacije na ćirilici.

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Dio knjiga je oštećen, osobito hrbati i naslovnice pojedinih stoga je potrebno pristupiti obnovi.

Obavijesna pomagala

Sumarni inventar izrađen u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu 2019. godine sukladno Općoj međunarodnoj normi za opis arhivskoga gradiva ISAD(G).

DOPUNSKI IZVORI

Dopunski izvori

HR-DASB-196 Udruženje trgovaca za grad i kotar Slavonski Brod

HR-DASB-209 Kotarska zanatsko-komunalna komora Slavonski Brod

Bibliografija

Službeni list FNRJ, br.49/1949.

Narodne novine NRH br.37/1950.

KONTROLA OPISA

Napomena arhivista

Tijekom 1960-tih, u skladu s tadašnjom arhivskom praksom gradivo preuzeto od Kotarsko zanatsko-komunalne komore je podijeljeno na dva fonda te upisano kao fond 39 za razdoblje do 1946. i fond 684 za razdoblje poslije 1946. godine. Revizija je učinjena 2007. kada su gradivu koje je nastalo do osnivanja Zanatske komore (1950.) dodijelili novi broj HR-DASB-251, a gradivu nastalom nakon osnivanja HR-DASB-209.

Sumarni inventar je izradila Katarina Aladrović-Mehandžija. Izvori korišteni u izradi opisa navedeni su u bilješkama.

Nadnevak izrade opisa

Srpanj, 2019.

INVENTARNI POPIS

1. Normativni akti i upravljanje udruženjem(1931.-1946.) 2 kutije

1.1. Pravila udruženja, pravilnik stručnih sekcija, pravila za izgradnju
zanatlijskog doma, pravila zadruge pletačkih obrtnika

1.2. Zapisnici skupština i sjednica obrtničkog zbora br.1

1.2. Zapisnici sjednica nadzornog,
upravnog odbora, savjetodavnog odbora, skupnih sastanaka itd.

1.3. Izvještaji tajnika, upravnog i nadzornog odbora br.2

- 2.Rad sekcija zbornica 1932.-1946. 1 kutija br.3
 Pojedine sekcija zbornica obrtnika Brod na Savi su vodile svoje zapisnike sjednica, a dio tih zapisnika i dopisa se nalazi u ovoj seriji.
- 3.Personalna dokumentacija 1932.-1946. 2 kutije
- 3.1. Molbe za posao
 - 3.2. Podaci o članovima br.4
 - 3.3. Povjerenici
 - 3.4. Mjesni birački odbor
 - 3.5. Osmrtnice
 - 3.6. Molba za slobodu od prisilnog rada za obrtnike koji se nalaze u logoru 1946. godine br.5
4. Sporovi i žalbe 1 kutija br.6
- 4.1. Tužbe nadriobrnika
 - 4.2. Žalbe Reklamacionom odboru za odmjeru tečevine u Požegi putem Porezne uprave Slav. Brod
 - 4.3. Odbor časti-sporovi između obrtnika
- 5.Evidencije 1909.-1950. 40 knjiga, 34 kutije
- 5.1. Upisnici prije Obrtničkog zbornica 2 knjige
 - Upisnik obrtnika A(selo) (1922.-1933.) br.7
 - Upisnik obrtnika B(selo) (1922.-1932.) br.8
- U upisnik su upisivani obrtnici, mjesto njihove radnje (tada zvane posaonica), dan prijave, broj i dan izdane obrtne iskaznice ili dozvole, isprava na temelju koje je obrtna dozvola izdana, je li obrt vezan za dozvolu za „podignuće posaonice“ i ako da broj i dan rečene dozvole, promjene u stanju obrta, pristojba položena po obrtniku, stavka blagajničkog dnevnika po kojem je pristojba zaračunata.

5.2.1. Registri obrtničkih radnji 9 knjiga

- Registar zanatskih radnji za koje je potrebna stručna sprema (1932.-1944.) II.(grad) br.9
- Registar zanatskih radnji za grad i srez Brod (1932.-1946.) br.10
- Registar zanatskih radnji srez Slavonski Brod B I.(1932.-1948.) br.11
- Registar radnja IV. grad i srez (1934.-1956.)-prijenos iz knjige I. br.12
- Registar kotarskih zanatskih radnji (selo) (1945.-1956.) br.13

Registri obrtničkih (zanatskih radnji) sadrže podatke: redni broj, ime obrtnika odnosno firme, vrsta radnje(predmet rada), stalno boravište imatelja radnje(mjesto i općina), glavno poslovno središte poduzeća, mjesto radionice ili postrojenja, pomoćni lokali poduzeća, datum

i broj ovlaštenja, datum i broj odobrenja za podizanje radionice, ime poslovođe glavne radnje, mjesto stanovanja, ime poslovođe pomoćnih lokala, podružnica, mjesto stanovanja, nastale promjene pri radu radnje, posebni podaci.

Registar zanatskih radnji i radionica I. (1945.-1962.) br.14

Registar sadrži podatke po sljedećima rubrikama: registarski list, svezak, stranica, firma zanatske radnje odnosno radionice, skraćeni naziv firme, datum osnovne registracije, redni broj upisa, broj i datum rješenja na temelju kojeg je izvršen upis, broj i datum dozvole za vođenje zanatske radnje, predmet poslovanja odnosno grana djelatnosti, iznos osnovnih sredstava, iznos obrtnih sredstava, sjedište i područje rada, poslovni ogranci i mjesto gdje se nalaze, naziv organa pod čijim se rukovodstvom nalazi zanatska radionica, imena, zanimanja i svojstva osoba ovlaštenih za potpisivanje zanatske radnje, promjene u nazivu firme, broj i datum rješenja na temelju kojeg je izvršeno brisanje iz registra, potpis službenika koji je izvršio upis u registar, primjedba.

Registar radnja za zanatske radnje
za koje je potrebna stručna sprema(grad)III. (1945.-1950.) br.15

Registri obrtničkih (zanatskih radnji) sadrže podatke: redni broj, ime obrtnika odnosno firme, vrsta radnje(predmet rada), stalno boravište imatelja radnje(mjesto i općina), glavno poslovno središte poduzeća, mjesto radionice ili postrojenja, pomoćni lokali poduzeća, datum i broj ovlaštenja, mjesto stanovanja, ime poslovođe pomoćnih lokala i podružnica i mjesto stanovanja, nastale promjene pri radu radnje, posebni podaci.

Registar radnji bez stalnog poslovnog mjesta (1932.-1947.) br.16

U registru se nalaze sljedeći podaci: redni broj, ime imaoča radnje, mjesto stanovanja, općina, srez i banovina, roba s kojom trguje, datum i broj izdane dozvole, vrijeme za koje dozvola važi (datum), produženje dozvole(datum i broj odluke), posebni podaci.

Registar privrednih poduzeća Kotara N.O. Sl. Brod(1948.-1954.) br.17

Registar sadrži podatke po sljedećima rubrikama: registarski list, svezak, stranica, tvrtka poduzeća, skraćeni naziv tvrtke, datum osnovne registracije, redni broj upisa, datum i broj rješenja na temelju kojeg je izvršen upis, administrativno operativni "rukovodioc", predmet poslovanja, iznos osnovnih sredstava i način njihovog osnivanja, iznos obrtnih sredstava, sjedište, podružnice, ogranci i pomoćni uređaji i mjesta gdje se nalaze, naziv zajednice poduzeća ili poduzeća pod zajedničkom upravom kojoj poduzeće pripada, imena i zvanja osoba ovlaštenih na potpisivanje tvrtke i granice ovlaštenja, promjene u nazivu tvrtke, potpis službenika koji je izvršio upis, primjedbe.

5.2.2. Kazala 9 knjiga
Kazalo obrtnog registra A, B, D, E 1909. br.18

Nabrojani obrtnici(njihova prezimena) po abecedi te navedeni brojevi pod koji su upisani u registru.

Kazalo k obrtnim registrima od 1932. do 1944.	br.19
Kazalo za registar zanatskih radnji II.(grad) od 1932. do 1944.	br.20
Kazalo za samostalne zanatske radnje za koje je potrebna stručna sprema III.(1932.-1951.)	br.21
Kazalo za registar za grad i kotar	br.22
Indeks obrtnika grada i kotara Slav. Brod	br.23
Indeks k registru (grad i sela)	br.24
Registar zanatskih radnji po čl. 57 Uredbe općine Oriovac 1945.-1962.	br.25
Registar zanatskih radnji po čl. 57. Uredbe NOO-e Vrpolje	br.26

Registar sadrži sljedeće podatke po rubrikama: redni broj, naziv radnje, vrsta zanatske radionice, sjedište radnje, podaci o imaocu radnje, stručna sprema, naziv organa koji je izdao odobrenje (dozvolu) za rad , broj i datum rješenja, naziv organa koji je donio akt o prestanku rada broj i datum, primjedbe.

5.3. Prijave i odjave obrta (1932.-1950.) 3 kutije

Spisi sadrže odluke o prijavama, odjavama ili promjena u mjesto poslovanja obrta, ponovnom otvaranju itd. koje je donosilo Gradsko poglavarstvo i Kotarsko odnosno Sresko načelstvo. br.27,28,29

5.4. Kartice zanatlija 2 kutije

Svaka kartica sadrži podatke: ime zanatlije, zanimanje i mjesto stanovanja, zatim redni broj, folio u knjizi prijava i odjava pomoćnika, ime prezime i zanimanje pomoćnika te vrijeme zaposlenja (datumi).

br.30,31

5.5. Mjesečni iskazi stanja obrtnika (1933.-1935.)

1 kutija

Mjesečni iskazi stanja obrtnika po mjesecima od rujna 1933. do kraja 1935. u kojima je u tablicama navedena vrsta radnje količina radnji, broj pomoćnika, naučnika, izdavanje pom.knjiga, sklopljeno naukovnih ugovora, koliko je položenih pomoćničkih ispita, broj nadriobrnika-tuženih i kažnjenih.

5.6.1. Sajamske legitimacije, razni popisi obrtnika(1932.-1949.)

Manji broj je sajamskih legitimacija u kojima je opis obrtnika kojem je za sajmove izdana dozvola (ovlašćenje) gradskog poglavarstva s brojem i datumom. Od 1932. do 1940.

Slijede razni popisi obrtnika, industrijskih i obrtnih radnji od kojih su neki sa adresama i datumom rođenja. Uz popis obrtnika čiji se rad zabranjuje iz 1945. je i odluka o zabrani rada onim obrtnicima koji nisu svoje dozvole podnijeli na reviziju u roku. U kutiji je i popis obrtnika nastradalih kod bombardiranja 1944.

br.32

5.6.2. Evidencije članova i pomoćnog osoblja Udruženja –

obraci za Zanatsku komoru u Osijeku (1936.-1940.)

1 kutija

br.33

Evidencije članova udruženja i kod njih zaposlenog pomoćnog osoblja po tromjesečjima sadrže rubrike: zanimanje, upisanih, brisanih članova, te brojno stanje krajem mjeseca, zatim upisanih, brisanih i stanje pomoćnika, zatim zaključenih i razrješanih učeničkih ugovora te brojno stanje na kraju mjeseca, broj kancelarijskih namještenika-upisano, brisano i brojno stanje te nekvalificiranih radnika i posluge.

Obrasci za životnu starost učenika pri zaključenju ugovora po zanimanjima i tromjesečjima, te obrasci za vrijeme učenja su isto uz te evidencije. Po tromjesečjima su slani i iskazi o majstorskim ispitima koji su položeni.

5.6.3. Popisni listovi za lokalnu industriju i

zanatske radnje Planske komisije NRH 1947.

1 kutija

br.34

5.7. Evidencije poslovnih knjižica

2 knjige, 7 kutija

5.7.1. Registar izdanih poslovnih knjiga (1932.-1938.)

1 knjiga

br.35

Kazalo-Registar izdanih

poslovnih knjiga (1932.-1944.)

1 knjiga

br.35 a

Registar sadrži sljedeće podatke: ime i prezime pomoćnika, rodno mjesto, zavičajna općina, srez i banovina, dan, mjesec i godina rođenja, vrsta rada(struka), datum i broj izdavanja poslovne knjižice, posebni podaci(unose podatke ako je netko prema naukovnom ugovoru učio i nije polagao ispit, ako je knjiga izdana pozivom na rješenje Ministarstva trgovine i industrije, ako ima duplikat, ako privremena knjižica do polaganja ispita nije izdana). Registar počinje brojem 1 godine 1932., a završava brojem 111 na stranici 93 1938. godine.

Kazalo po abecedi popisuje osobe kojima je izdana knjižica, navedeno je zanimanje te broj folio i broj u registru.

5.7.2. Izdavanje poslovnih knjižica	(1938.-1943.)	8 kutija
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica A-Č (1938.-1940.)		br.36
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica D-J (1939.-1943.)		br.37
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica K,L,LJ (1939.-1943.)		br.38
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica M, N,NJ(1939.-1943.)		br.39
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica P,R,S (1939.-1943.)		br.40
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica Š-Ž (1939.-1943.)		br.41
Kontrolni listovi izdanih poslovnih knjižica A-V 1943.		
Prijave za izdavanje(reviziju) radnih knjižica(1948.-1951.)		
i 3 imenika izdanih poslovnih knjižica (1938.-1943.)		br.41 a

Kontrolni listovi od br. 36 do br. 41. sadrže kontrolni list B(karton zelene boje) i uz njega spis sa brojem i godinom na kojem su podaci o pomoćniku, fizički opis(boja očiju, kose, stas, nos, brkovi, osobni znaci itd.) te glavno zanimanje, sporedno zanimanje, datum rođenja, mjesto rođenja i općina, srez i banovina, zatim ime i prezime oca te ime i djevojačko prezime majke, radi li u inozemstvu, rubrika za izbjeglice ili emigrante, vrijeme učenja zanata, o polaganju ispita, gdje je završio zanat, opće i stručno školovanje, drugo stručno obrazovanje, ime žene i njezino djevojačko prezime, imena djece i godine rođenja, je li bio poljoprivredni radnik, posjeduje li kuću i zemlju i koje vrijednosti

U kontrolnim listovima B (kartoni) pod inv. br.41a (uz neke je priložena i fotografija pomoćnika čiji je list), a svaki list ima svoj osnovni broj, zatim je navedeno ime, prezime, očevo ime, mjesto, sjedište sreza i banovina rođenja, te dan, mjesec i godina rođenja, bračno stanje, državljanstvo, glavno i sporedno zanimanje, završena škola, podaci o položenim ispitima, datum izdavanja poslovne knjižice te potpis vlasnika knjižice i potpisa prijema knjižice. Pisano na ćirilici i na slovenskom jeziku.

Prijave za izdavanje radnih knjižica sadrže sljedeće podatke: naziv poslodavca, obiteljsko ,očevo i rođeno ime radnika, a za udane i djevojačko prezime, datum rođenja, mjesto i kotar rođenja, naziv uprave za radnu snagu nadležne po mjestu prebivališta, školska sprema, zanimanje, specijalnost,broj osobne karte, podaci o stručnoj spremi, podaci o ranijem radu, broj potvrde da radnik(namještenik) nije imao radnu knjižicu, dan kad je stupio u radni odnos, datum popunjavanja prijave uz potpise radnika i službene osobe.

U imenicima izdanih poslovnih knjižica nalazimo sljedeće podatke: redni broj imenika, datum izdavanja, osnovni broj izdane knjižice, prezime, ime i očevo ime, godina i mjesto rođenja,

zanimanje, broj izdanih knjižica: odvojeno za radnike te za namještenike, naplaćeno od stranke s iznosom (10 din).

Rubrike su pisane na sva tri jezika tadašnje kraljevine Jugoslavije: srpskom (pismo ćirilica), hrvatskom i slovenskom.

5.8. Prijave i registri pomoćnika i obrtnika 6 kutija, 1 knjiga

5.8.1. Prijave majstorskih ispita	(1933.-1934.)	br.42
Prijave majstorskih ispita	(1935.-1936.)	br.43
Prijave majstorskih ispita	(1937.-1938.)	br.44
Prijave majstorskih ispita	(1939.-1941.)	br.45
Prijave majstorskih ispita	(1942.-1944.)	br.46
Prijave majstorskih ispita sa popisom članova ispitne komisije	(1945.-1948.)	br.47
Knjiga prijavljenih majstorskih ispita	(1933.-1944.)	br.48

U knjigu su kao u urudžbeni zapisnik upisivane prijave po datumu i imenu od koga je stigao podnesak, predmet podneska, kratki sadržaj, datum rješidbe, te evidentirana uplata u biljezima.

5.8.2. Evidencije šegrta	7 knjiga	
Kazalo upisnika šegrta	(1931.-1950.)	br.49

U kazalu su po abecednom redu popisani šegrti, a unutar abecednog reda kronološki.

Upisnik šegrta-grad	(1924.-1930.)	br.50
Upisnik šegrta-selo	(1924.-1948.)	br.51

Upisnici šegrta, jedan je za gradsko područje, a drugi za područje sela-tj. Kotara.

Oba sadrže sljedeće rubrike: tekući broj, vrijeme prijave, ime, godina rođenja te ime i prebivalište roditelja ili skrbnika, zatim ime, prebivalište i zanimanje obrtnika, te kad je započeo i završio naukovni ugovor te ostali uvjeti istog, komu je izdan izvorni naukovni ugovor, podaci iz školske svjedodžbe (vrijeme koliko je učio), napredak šegrta u obrtu, te kraj naukovanja s vremenom izdavanja naukovne svjedodžbe.

Imenik učenika-naučnika (šegrta)	(1931.-1949.) (grad)	br.52
Registar naučnika	(1946. -1947.) oštećeno	br.53
Registar naučnika	(1948. - 1949.)	br.54

Uz knjigu br.54 je izvadak iz registra naučnika sa 117 upisa.

Registar učenika	(1949.-1951.)	br.55
------------------	---------------	-------

Knjige sadrže iste rubrike kao i upisnici šegrta.

5.8.3. Evidencije zaposlenih pomoćnika ili kalfi 6 knjiga

Kazalo zaposlenih pomoćnika	1932.	br.56
-----------------------------	-------	-------

Abecednim redom navedena imena uz njih navedena struka te broj i redni broj.

Obrtni registar pomoćnika (1923.-1925.) br.57

Sadrži sljedeće podatke: ime kalfe(tvorničkog radnika), zanimanje, rodno mjesto, općina, podžupanija(kotar), zemlja, zavičajno mjesto, broj poslovne knjige sa datumom i mjestom izdavanja, zatim slijedi osobni opis: godina, vjeroispovijest, stas, lice, oči, obrve, nos, usta, zubi, vlasi, brada, osobiti znakovi, zatim podaci o obrtniku ili tvorničaru kod kojeg radi sa mjestom gdje posluje, datum početka i svršetka poslovnog odnosa sa potpisom činovnika koji je bilježenje obavio. Popis pomoćnika bez datuma na dva lista se nalazi uz knjigu.

Pomoćnici zaposleni kod privatnih obrtnika,
I. dio, (1932.-1941.) br.58

Za razliku od prethodnog obrtnog registra u sklopu knjige je i abecedno kazalo. Sadrži sljedeće rubrike: ime pomoćnika, zanimanje, broj registra, datum rođenja, mjesto rođenja(općina,srez i banovina, zavičajna općina, izdavanje poslovne knjige, datum, mjesto, a za poslodavca su navedeni podaci ime, središte radnje, vrsta radnje(struka), nastupa službe te prestanak službe, dan kada je učinjena prijava –odjava, te potpis činovnika koji je učinio zabilježbu. Pomoćnici od broja od 1 do 1266.

Pomoćnici zaposleni kod privatnih obrtnika, II. dio, (1936.-1945.) br.59
Pomoćnici od broja 1267 do 2533, iste rubrike kao u prethodnoj knjizi.

Pomoćnici zaposleni kod privatnih obrtnika, III. dio, (1941.-1954.) br.60
Pomoćnici od broja 2534 do 3073, iste rubrike kao u prva dva sveska knjige.

Knjiga oslobođenih naučnika od 1918. br.61

Rubrike su sljedeće: tekući broj, broj poslovne knjižice, ime kalfe, zanimanje, rodno mjesto,općina, podžupanija, kotar, zemlja.
Naveden je osobni opis kalfama (tvorničkim radnicima), te datum kad je izdana poslovna knjiga, uz opasku u kojoj je navedeno temeljem čega –naučnog ugovora, svjedodžbe otpusnice šegrtske škole, krsnog lista te domovnice i na kraju potpis činovnika koji je izdao.

5.8.4. Ugovori o učenju 1 knjiga, 6 kutija
Registar ugovora o učenju (1948.-1952.) 1 knjiga br.62

U registru nalazimo sljedeće rubrike: redni broj, datum upisa u registar, osobni podaci učenika: datum rođenja, mjesto, školska sprema, mjesto stanovanja učenika; naziv i sjedište poslodavca, struka za koju je ugovoreno učenje, početak učenja-datum, ranije priznato vrijeme učenja i kod koga poslodavca, datum i uzrok prestanka ugovora, broj registra ranijeg ugovora, datum polaganja stručnog ispita i broj svjedodžbe, broj izdane učeničke knjižice, napomena.

Ugovori o učenju i raskidi ugovora 6 kutija

Ugovori o učenju i raskidi istih (1932.-1935.) br.63

Ugovori o učenju(i raskidi) i odluke o oslobađanju
pohađanja stručne produžne škole (1936.-1938.) br.64

Ugovori o učenju i raskidi istih (1939.-1940.) br.65

Ugovori o učenju i raskidi (1941.-1942.) br.66
Ugovori o učenju (1943.-1946.,1948.) br.67

5.8.5. Pomoćnički ispiti (1932.-1948.) 3 knjige, 8 kutija
Knjiga prijava pomoćničkih ispita (1932.-1946.) br.68
Indeks položenih pomoćničkih ispita (1932.-1946.) br.69
Indeks položenih pomoćničkih ispita (1946.-1948.) br.70
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1932.-1933.) br. 71
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1934.-1935.) br.72
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1934.,1935.,1936.)
(uz njih su i pravila o polaganju pomoćničkih ispita) br.73
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1937.-1938.) br.74
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita 1938.-1940.
(prijave stranih državljana te Radnici Tvornice vagona-
pomoćnički ispiti i komisija (1932.-1940.) br.75
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1941.-1942.)
(novčanice iz tog razdoblja) br.76
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1943.—1944.) br.77
Prijava i zapisnici pomoćničkih ispita (1945.-1946.)
(i popis majstora ispitivača) br.78

6. Obrazovanje obrtnika kroz školu 2 kutije, 1 knjiga
Serija sadrži pojedine spise vezane za rad Zanatske trgovačke škole koja je djelovala u Brodu na Savi te nakon nje osnovane Stručne produžne škole od koje je sačuvan i jedan priručni imenik. Osim toga sačuvano je nekoliko spisa vezanih za opće-obrazovni tečaj.
- 6.1. Zanatska trgovačka škola (1932.-1935.)
6.2. Stručna produžna škola (1936.-1939.) 1 kutija br.79
6.2. Stručna produžna škola 1(936.-1939.) 1 kutija
6.3. Opće- obrazovni tečaj (1935.-1937.) br.80
6.2. Priručni imenik Stručne produžne
škole za I.,II.,III. razred (1942.-1943.) 1 knjiga br.81

Imenik sadrži sljedeće rubrike: redni broj i broj glavnog imenika, osobni podaci učenika, ime, kad je upisan, vjera, rođenje, mjesto rođenja, kotar, obrt, ime oca ili skrbnika prebivalište i zanimanje, zatim ime i prezime poslodavca, stan, ugovor s vremenom od kad i do kad vrijedi, zatim ocjene po predmetima za sva tri polugodišta te za vladanje te opća ocjena, broj izostanaka:ispričanih i neispričanih i ukupno, te opaska u kojoj se osim npr. da je netko ispravio negativnu ocjenu, odselio, otišao u vojsku ili je ponavljač navodi i ako zanemaruje vjerske dužnosti, ako se tuži na poslodavca da mu ne omogućuje vršenje istih ili ako krivotvori potvrdu da je bio na misi.

7. Korespondencija (1932.-1949.)

15 kutija

7.1. Obrtna komora u Osijeku

Dopisi i okružnice Obrtne komore u Osijeku (1932.,1933.)	br.82
Dopisi i okružnice Obrtne komore u Osijeku 1934.	br.83
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku 1935. (uz to pravila udruženja zanatlija te zapisnik sjednice Zanatske komore uvezan)	br.84
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku (1936.-1937.)	br.85
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku (1938.-1939.)	br.86
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku (1940.-1941.)	br.87
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku (1942.-1943.)	br.88
Dopisi i okružnice Zanatske komore u Osijeku (1944.-1949.)	br.89

7.2. Dopisi

Obrtna komora Zagreb (1943.-1949.)	
Savez obrtnika Zagreb (1935.-1945.)	
Hrvatski radiša (1933.-1940.)	
Ostala obrtna udruženja 1937.	br.90

7.3. Dopisi Obrtne komore Povjereništva

Velike župe Posavlje –razne ispostave (1943.-1945.)	br.91
---	-------

7.4. Dopisi Gradskog poglavarstva (1936.-1942.)

Sreskog načelstva Slavonski Brod (1936.-1941.)	
Gradsko poglavarstvo Brod na Savi/ Slavonski Brod (1941.-1945.; 1949.)	br.92

7.4. Dopisi NO grada

Odluke o cijenama i kalkulacije	
Trebovanja materijala obrtnika (1945.-1949.)	br.92a

7.4. Dopisi Gradskog NO po odjelima (1946.-1948.)	br.93
---	-------

7.4. Kotarski oblasni narodni odbor (1946.-1949.)	br.94
---	-------

7.5. Dopisi Općina iz sreza brodskog i gradiškoga (1932.-1943.)

7.6. Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu Zagreb 1941.

7.7. Prepiska predsjednika obrtnog zbora Slav. Brod

7.8. Dopisi Standard Vacuum d.d. Zagreb 1943.

Dopisi tvornice kisika Sisak 1948. br.95

8. Knjiga nadzora poduzeća 1947. 1 knjiga br.96

Knjiga nadzora sadržava sljedeće rubrike: kotar, općina, mjesto, ime i prezime osbe koja je pod nadzorom, vrsta poduzeća, datum izdavanja dozvole, i datum kad je poduzeće počelo s radom, navedeni datumi pregleda poduzeća po mjesecima.

9. Zanatska kreditna zadruga i zanatska banka 1931.-1939. 1 kutija br.97

10. Zanatska izložba 1934.(1933.-1934.) 1 kutija br.98

11. Financije 17 knjiga, 2 kutije

11.1. Knjige upisnine i članarine

U knjizi od 1932.- do 1942. navedeni su za svakog člana redni broj, ime, zanimanje i stan te propisani članski prinosi po godinama u dinarima s datumom uplate i članom blag. dnevnika te opaskom.

Knjiga upisnine i članarine (1932.-1942.) br.99

Knjiga upisnine i članarine (1945.-1950.) br.100

Knjiga članarine (1934.,1935.) br.101

Knjiga članarine 1938. br.102

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1935.) br.103

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1936.) br.104

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1937.) br.105

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1938.) br.106

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1939.) br.107

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1940.) br.108

Iskazi upisnine i članarine (1932.-1941.) br.109

Iskaz (Spisak) upisnine i članarine (1932.-1942.) br.110

Iskaz upisnine i članarine 1943. br.111

11.1 Dnevnik uplata (1938.-1944.) br.112

11.2 Knjige blagajne

Knjiga blagajne (1932.-1936.) br.113

Knjiga blagajne (1936.-1939.) br.114

Knjiga blagajne (1943.-1950.) br.115

11.3. Platne liste ispitne komisije za pomoćničke
i majstorske ispite (1933.-1949.)
Isplatne liste zaposlenika u
Obrtničkom zboru (1947.-1950.) br.116

11.4.
Popisi zanatlija s iznosima poreza (1937.-1938.)
Oporezivanje obrtnika (1937.,1938.,1944.)
Ratni doprinos obrtnika (1943.-1944.)
Imenovanje poreznog odbora za 1941.
11.1. Izvješća blagajni, završni računi,
bilanca, proračun, upisnina članova (1932.-1949.) br.117

12. Opće poslovno dopisivanje (1932.-1949.) 10 knjiga, 7 kutija

Zapisnici sadrže upise većine spisa koji su poslani Obrtnoj komori u tom razdoblju, oni spisi koji nisu tematski ili prema pošiljatelju razvrstani ostali su u ovoj seriji jer ih je tako prema urudžbenom moguće pronaći. Uz njih postoji i manji dio spisa koji nemaju broja.

Urudžbeni zapisnik 1932.,1933. br.118
Urudžbeni zapisnik 1934. br.119
Urudžbeni zapisnik 1935. br.120
Urudžbeni zapisnik 1936. br.121
Urudžbeni zapisnik 1937. br.122
Urudžbeni zapisnik 1938. br.123
Urudžbeni zapisnik 1939. br.124
Urudžbeni zapisnik 1940. br.125
Urudžbeni zapisnik 1941. br.126
Imenik okružnica s.a. br.127

U knjigu su upisivani predmeti po abecedi i uz njih broj okružnice.

Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) (1932.,1933.) br.128
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) 1934. br.129
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) 1935. br.130
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) (1936.-1939.) br.131
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) 1940. br.132
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) (1941.-1944.) br.133
Spisi (urudžbirani i neurudžbirani) (1945.-1949.) br.134